

NO 4. COMMANDO GELAND BIJ VLISSINGEN

26 oktober 2019

DOOR: ELLIE DE JONGE

EERSTE AANVALSGOLF BEREIKT STRANDJE BIJ DE ORANJEMOLEN

De 'Slag om de Schelde', in september 1944 in gang gezet nadat de geallieerde troepen Antwerpen hadden bevrijd van de Duitse bezetters, vond zijn hoogtepunt na de opmars door Zeeuws-Vlaanderen, richting Breskens. Het vissersdorp werd de uitvalshaven voor de oversteek van de Westerschelde richting Vlissingen, noodzakelijk geworden om de te lang geworden aanvoerlijnen van de geallieerde legers drastisch in te korten.

Niet dan na hevige gevechten ten zuiden van Breskens (de Breskens pocket) door Canadese eenheden was de haven in geallieerde handen en konden de commando's van het Britse No 4. Commando, waaronder 25 Nederlandse commando's van NO 10 INTERALLIED CDO, de aanval op Vlissingen inzetten. Rond 6.35 uur landde de eerste aanvalsgolf op het strandje bij de Oranjemolen. Vijfenzeventig jaar na de landing van '4 COMMANDO' staan ruim honderd commando's en oud-commando's opgesteld bij de plaats van actie.

HERDENKING INFATUATE

Voorafgaand aan de herdenking bij het Commandomonument is de vele rijen zitplaatsen in beslag nemende delegatie (oud)commando's aanwezig in de Sint Jacobskerk in Vlissingen, waar gezamenlijk met de gemeente Vlissingen de herdenking plaatsvindt van de bevrijding van de stad.

Mevrouw Mirjam Pieterse heet allen welkom, waarna burgemeester Bas van den Tillaar de aanwezigen toespreekt. Hij opent zijn bevolgen toespraak met een opmerkelijke uitspraak, 'geleend' van Rabbi Benjamin Jacobs bij de presentatie van zijn boek over het 'Joodse Vlissingen': 'You cannot learn from history, you can just commemorate'. (Je kunt niet leren van de geschiedenis. Je kunt alleen herdenken)

"En dat is precies waarom we hier zijn vandaag, we herdenken onze bevrijders. Al die mannen die kwamen uit verre oorden en hun leven gaven voor onze vrijheid".

Onder de bevrijders bevonden zich ook 180 Franse commando's. Vijf van hen keerden niet terug. "Ze vochten hier terwijl hun eigen land nog niet volledig bevrijd was. Vandaag herdenken we hun moed", zegt de Franse ambassadeur Luis Vassy.

OPERATIE 'CALENDAR', mijnnevegacties op de Schelde

Op 2 november, direct na de bevrijding van Vlissingen, begon een omvangrijke mijnnevegoperatie met negen Britse flottieljes en één Nederlandse om de Westerschelde bevaarbaar te maken. De heer Cor Heijkoop vertelt een boeiend verhaal over de betekenis van operatie 'Calendar', eveneens een operatie die onderbelicht is gebleven, maar die na 'de slag' van net zoveel betekenis was om de Schelde daadwerkelijk te kunnen gebruiken voor de scheepvaart.

Na het signaal 'Taptoe' is het twee minuten stil in de fraaie Jacobskerk. Harmonie Ons Genoegen, met zang ondersteund door het

Scheldeloodsenkoor, speelt daarna de volksliederen van Nederland, Canada, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk, waarna kransen worden gelegd. Tegelijk met alle militaire vertegenwoordigers, legt Korpscommandant René van de Berg samen met de voorzitter van De Commandostichting Ron Robbemond een krans namens het Korps Commandotroepen.

De plechtigheid wordt verrassend afgesloten met een optreden van Interscaldis Pipes and Drums.

UNCLE BEACH

Na de lunch vertrekt vanuit de Jacobskerk een lange stoet richting het commandomonument bij Uncle Beach, voorafgegaan door Deltaband Vlissingen. Het is mooi weer, de mensen op de terrassen kijken verbaasd naar het lange lint van oud-Commando's, gevolgd door militairen van onder meer 13 Lichte Brigade. De genodigden nemen plaats op de gereedstaande stoelen, de grote trap doet diens als tribune en zit vol publiek. Ook de dijk staat vol mensen. Bij de vlaggenmasten staan vier leden van COV Zeeland gereed om tijdens de ceremonie de vlaggen in top te hijsen. Kortom, een mooie ambiance en een indrukwekkend beeld als het detachement de afrit van de dijk afmarcheert.

Detachementscommandant Louis Timmermans stelt zijn mannen op en meldt het detachement aan bij de paradecommandant LKol Sven de Bruijn.

Luitenant-kolonel Peter Buser leidt de ceremonie en geeft allereerst het woord aan Korpscommandant René van de Berg, die voor zijn toespraak onder meer heeft geput uit het ooggetuige verslag dat J. Linzel, majoor der Infanterie, schreef in 1945. Majoor Linzel voerde vanaf eind 1943 het bevel over Commando Dutch Troop en nam deel aan de landing bij Vlissingen.

Elf Nederlandse commando's kregen tijdens een voorbereidende bijeenkomst in Eindhoven de keuze voorgelegd tussen rust of meedoen. En hun antwoord "Rusten kunnen we altijd nog", belichaamde volgens Kol Van den Berg de kernwaarden van het Korps Commandotroepen: Moed, beleid touw, eer en trots". Na de overdenking van majoor Stephan van Haasteren, sinds 1 oktober geestelijk verzorger bij het KCT, legt kol Van den Berg samen met Korpsadjutant Rik van Kommer namens het Korps een krans bij het monument. Ook de 95-jarige Engelse veteraan Felix Kerboas legt, bijgestaan door Andries Looijen, directeur van museum 'Memorial 40-45' in Kapelle, een krans. Kerboas landde met de tweede aanvalsgolf bij Vlissingen.

NIEUWE LICHTING COMMANDO'S IN VOLLE ACTIE BIJ UNCLE BEACH

Geflankeerd door een boot van Rijkswaterstaat liggen in de verte al een hele tijd enkele landingsvaartuigen te dobberen. Het zal geen pretje zijn op die schommelende vaartuigen, er staat een stevige zuidwestenwind die een flinke golfslag veroorzaakt. Als de boten de kust naderen, klinken enkele harde knallen, het kustgeschut nabootsend. Het is hoogtij en de boten kunnen vlakbij de dijk komen. De kleppen gaan open en er lijkt een heuse invasie het talud op te stormen. Meer dan veertig man, bepakt, in camouflagepak en met groen beschilderde gezichten, stormen het talud op.

Al schietend verspreiden ze zich, een groep naar rechts, de andere groep links richting de herdenkingsplaats, ondersteund door een laag overvliegend historisch vliegtuig. Rook en stank verspreidt zich over de omgeving, het ziet er zeer indrukwekkend uit.

En zoals het historische 'draaiboek' voorschrijft, verdrijven de commando's de Duitse tegenstanders en is een bruggenhoofd gevestigd. De kersverse lichting commando's, pas deze week begonnen aan de Elementaire Commando Opleiding, heeft een mooi staaltje samenwerking laten zien. Als de mannen na de actie opgesteld staan, loopt de Korpscommandant rij langs en complimenteert hen met hun optreden.